

άντας τούς διαλογισμούς, και έφορεύει πάσας τὰς
 πράξεις, ὥστε γίνεται στήριγμα μὲν τῆς ἀρετῆς και
 ἄγκυρα ἱερὰ εἰς τὰς τρικυμίας τοῦ βίου, χαλινὸς
 σωτήριος τοῦ κακοῦργου. Πόσα τῶ ὄντι ἐγκλήματα,
 ἄλλως ὑπεκφεύγοντα τὴν ἀγρυπνον τῶν δικαστηρίων
 δράστειαν, ἤθελον τολμᾶ ἄνδρ ἐἶχον εἰς τὴν ἄλλην
 τῶν τοῦ ποινικοῦ τῶν νόμου! Ἀλλὰ φαντάζομαι ὡς
 τὴν ἄλλην αἰτίαν, ἧτις κινεῖ τοὺς καινοτόμους.
 ὡς οἱ ἀνεξάρτητοι αὐτοὶ νέες σκοπεύουσι νὰ ὑψω-
 θῶν ὑπεράνω τοῦ χυδαίου ὄχλου πρὸς ἀνταμοιβὴν
 τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ καταβληθέντων κόπων, ἀρ' οὐ θριαμ-
 φώσῃσι! Κατὰ τοῦτο ὅμως ἡ ἱστορία ἀρκούντως ἐ-
 φώτισε τὰς κοινωνίας· ἐπειδὴ οὐδέποτε οἱ τοιοῦτοι
 ἐβλεψαν πολιτικὴν τινα δινώδητητα. Ὅθεν εἰς τὴν Γαλ-
 λίαν αὐτὴν σήμερον αἱ σπερμολογίαι αὐτῶν και-
 νονοοῦνται ὡς ἀναχρονισμὸς και τῆς Ἐπικουρικῆς
 ἱστορίας μετεμψύχως, ἡὼς ὄνειροπολήματα και
 παραγωγικῶς κενοδοξίας ἀπόπειραι. Πάντες δὲ ὁμο-
 μαθὸν ἀποδίδουσι τὸ ὀρειλόμενον εἰς τὴν θρησκείαν
 τῆς. Ὁ Σιατοβριάν, ὁ Λαμερτιέ, ὁ Λαμενέ, ὁ
 Λαμπερτιέ, ὁ Δαμιρὼν [Damiron], ὁ Jouffroi, ὁ
 Mignet και πλῆθος ἄλλων, διαπερόντως δ' ἐκ τῆς
 ἀκαθαρσίας τῶν Ἠθικῶν Ἐπιστημῶν, ἐγραψαν και
 ἀπόρουσι ἀδιακόπως ὑπὲρ τῆς θρησκείας· ἐστῶτος
 ἡλίθια, προκειμένου λόγου περὶ μεταρρυθμίσεως
 τοῦ διδασκατικοῦ συστήματος, ἀρχαίος τις Σύμβουλος
 τῆς παιδείας ὁ K. Rendu ἐγνωμοδότησε νὰ εἰσαχθῇ
 ἡ διδασκαλία τῆς Ἑβραϊκῆς γλώσσης, καθὼς ἡ
 Λατινικῆς, διὰ νὰ ἀναγινώσκωσι οἱ παῖδες τὴν
 ἑβραϊκὴν γραφὴν και εἰς τὴν πρωτότυπον αὐτῆς γλώσ-
 σαν, ὥστε τὸ βιβλίον τοῦτο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βῆσις
 χριστιανικῆς διδασκαλίας και τῆς ἐξηγήσεως τῶν
 ἱερῶν τῆς Ἐκκλησίας πατέρων.
 Ἡνὲν παράδοξος φαίνεται ἡ τοιαύτη ἰδέα, ἀποδει-
 κνύουσι ὅμως πόσον ἡ ἀνάγκη τῆς ἱερᾶς γραφῆς
 γίνεται ἀναγκαία, και διὰ τοῦτο συνειθίζεται παντοῦ,
 ἡλίθια δὲ εἰς τὰς χώρας τῶν διαμαρτυρομένων· ἐ-
 πί τῶ ὄντι, καθὼς ἔλεγεν εὐστόχως ὁ περίφημος
 φιλολόγος τῆς ἐν Καλκούτᾳ Ἀσιατικῆς Ἐταιρίας
 William Jones, « Ὁ τόμος οὗτος ἐκτός τῆς και-
 νωτέρας του περιέχει παθητικώτερον εὐγλωττίαν,
 κωλύει τὴν ἱστορικὰς ἀληθείας, καθαρῶτερον ἠθικῆν,
 κωλύει τὴν ἰστορικώτερας ἰδέας, συλλήβδην δὲ, λαμπροτέρας
 ἀλλοτῶν κατὰ πᾶν εἶδος παρὰ πάντα τὰ ἄλλα βρι-
 σκόμεναι ὁμοῦ ὁποιασδήποτε ἐποχῆς και γλώσσης. »
 Ἐἴθε νὰ διατηρηθῇ διὰ παντός ἡ θρησκευτικῆ,
 ἡ πολιτικῆ, ἡσυχία εἰς τὴν Γαλλίαν! διότι
 ἡ αἰτία αὐτῆς ὑπάρχει τὸ κέντρον και ἡ καρδία τῆς
 ἡμετέρας κοινωνίας, ἡ μεγάλη ἀγορὰ, ὅπου, συναλ-
 λήθουσι αἱ ἰδέαι, καθὼς τὰ νοήματα, ἡ εὐρύχωρος
 ἀγορὰ και τὸ γενικὸν ὄλος τῆς Εὐρώπης ξενοδοχεῖν.
 Παράδοξόν τι ὅμως συμβαίνει ἀπὸ τινος χρόνου
 ἐξὸ Γαλλίας και Ἀγγλίας· διότι εἰς μὲν τὴν
 ἡμετέραν ὁ Δουθηρανισμὸς, ἀντι νὰ κερδίσῃ νέους προ-
 σκυτάδας, τὸ ἀνάπαλιν ἀφαιρεῖται κατ' ὀλίγον και τοῦ-
 τού· εἰς δὲ τὴν δευτέραν τὸ δόγμα τῆς Ῥω-
 στικῆς Ἐκκλησίας προοδεῖ κατ' ἀναλογίαν σχεδὸν
 τοῦτο δὲ προέρχεται ἐβραϊκῶς ἀπὸ τῆς

ἑξασθέντησιν και τὸν καταμερισμὸν τῆς αἰρέσεως τῶν
 Διαμαρτυρομένων· ἐπειδὴ κατὰ τὰς διδομένας πρὸ
 δεκά ἡδὲ ἑτῶν και ἐπέκεινα πληροφορίας τῶν Καθολι-
 κῶν εἰς τὸ Laity's Directory, ὁ Πηπισμὸς περισ-
 στεύει εἰς τὴν Μεγάλῃν Βρετανίαν. Μόνον εἰς τὴν
 Chelsea, ἡ κοινότης τῶν Καθολικῶν ἤρξατο κατὰ
 6000 ἡ ἐκκλησία τοῦ Somers town ἐπλατύνθη διὰ
 τὴν πολλαπλασιαστικὴν τῶν πιτῶν. Ὑπάρχουσι 5000
 Καθολικοὶ εἰς τὸ Bermondsey, 15000. ἄνθρωποι εἰς
 τὸν ναὸν τοῦ London Road, ἕκαστος δὲ τῶν διαφόρων
 ναῶν ἔχει και σχολεῖον· εἰκοσιπέντε ἐκκλησιαστικὰ Κα-
 θολικὰ ἀνηγέρθησαν εἰς τὰ περίεξ αὐτὰ τοῦ Λονδίνου,
 καθ' ὅλην δὲ τὴν Ἀγγλίαν ἀριθμοῦνται ὡς 400 Νεαὶ
 δὲ ὠκοδομήθησαν εἰς τὸ Falmouth, Southampton,
 Coultou, Tamworth, VValsall, Leaminton, No-
 ttingham, Worcester· ἀλλὰ δὲ ἐτοιμαζοῦνται εἰς τὴν
 Κανταβριγίαν, Halifax. Huddersfield· εἰς δὲ τὸ
 West Brawich ὅπου τὸ Παπικὸν δόγμα ἦτο πάντῃ
 ἄγνωστον ὑπάρχουσι σήμερον 200 Καθολικοὶ. Εἰς
 τὴν Σκωτίαν δὲ, τόπον και καθέδραν τῶν Διαμαρτυ-
 ρομένων, ὅθεν ἦτο ἄρδην ἄλλοτε ἀνεσπαρμένος ὁ Κα-
 θολικισμὸς, ἀριθμοῦνται σήμερον 50 ἐκκλησιαστικὰ και 80
 εἰς τὴν Καμβριαν (χώραν τοῦ Galles) (1). Διὰ τοῦτο
 ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις φέρεται τοσοῦτον δυσμενῶς
 πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐξουσίαν τῆς Ῥώμης.
 Ἐφ' ἐκτείνει βίβλας εἰς ξένους τόπους τὸ δόγμα
 τῶν Δουτικῶν, πολὺ μᾶλλον, ὡς εἰκόσ, ἐνισχύεται ὅπου
 ἔτυχεν αὐτοφύεις· διότι καὶ ἐπολεμήθη τοσοῦτον ἀπὸ τοῦ
 11 και 12 αἰῶνος ὑπὸ μεγάλῃς φαρτίαις, τῆς τῶν Γίβρι-
 τῶν, ὅπου διέπρεπον μάλιστα ὁ Δάντης, και ὁ Λετράρ-
 χης και ὁ Βωκάκιος και πλῆθος ἄλλων διασημῶν ἀνδρῶν,
 ἡδύναμις ὅμως τοῦ Πάπα διατηρήθη σχεδὸν ἀκλόνητος.
 Ἐκ τῶν εἰρημένων καταφαίνεται πόσον ἡ Χριστιαν-
 ικὴ θρησκεία συντελεῖ εἰς τὴν πολιτικὴν ἡσυχίαν τῶν
 λαῶν, καθὼς και εἰς τὴν ἰδιωτικὴν εὐδαιμονίαν τῶν
 πόσον δὲ συμφέρει νὰ μὴ παραβλεπῆται γινομένη οὔτε
 δευτερευόντος ἀγρυπτικῶν ὄργανον, οὔτε παθῶν κομμη-
 τικῶν ὄπλον και ἔρμαιον· ἀλλὰ νὰ διτιμῆται πάντοτε
 ἀνωτέρα τῶν κοσμικῶν περισπασμῶν και πρὸς πάντας
 ὁμοίως φιλόστοργος μήτηρ. Ἄν δὲ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι
 ὁσον ἐκπάλαι περιέβαλε τὸ ἡμέτερον γένος και εἰς τὰς
 πανδείους περιστάσεις αὐτὴ μόνη ὑπῆρξεν ἡ ἀληθὴς
 παραμυθία του, ἐπειτα δὲ, ὅτι ἀποτελεῖ μέρος τοῦ
 πολιτικοῦ ἡμῶν συντάγματος, ἔχει δὲ δικαιώματα και
 προνομία τινα ἀναφαίρετα, οἱ δὲ κανόνες αὐτῆς ἐπιέρ-
 ρουσι πολιτικὰ ἀποτελέσματα· ἄλλοσος δὲ τις ἱερὰ συνδέει
 παντοῦ τὸν Χριστιανὸν μετὰ τοῦ Πολίτου, πρέπει νὰ
 ἐπιθυμῶμεν εὐκρινῶς τὸ κράτος και τὴν δόξην τῆς.
 Ἀλλὰ κυρίως ἀπέκειται εἰς τοὺς λειτουργοὺς τῆς
 πίστεως νὰ καταστήσωσιν αὐτὴν γαργᾶν εἰς πάντας,
 και διὰ χριστιανοπρεποῦς παιδείας, προαγομένης βαθμη-
 δῶν, και πολὺ μᾶλλον διὰ σώφρονος και ἀμωμήτου κατὰ
 πάντα διαγωγῆς, γινόμενου· ἀξιομιμητὸν παραδείγμα
 εἰς τοὺς πιστοὺς, τοὺς ὁποίους ὡς πρόβατα λογικὰ
 οἱ πνευματικοὶ αὐτοὶ ποιμένες προωρίσθησαν νὰ καθο-
 ῖηται και νὰ φυλάττωσιν. I. N. Λεβαδέυς.

(1) Revue Universelle.